

Nowe rozporządzenie opakowaniowe

Jakie zmiany czekają przedsiębiorców?

W styczniu 2025 r. opublikowano rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/40 z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych, nazywane również rozporządzeniem opakowaniowym.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 rozporządzenie ma zastosowanie do wszystkich opakowań niezależnie od zastosowanego materiału i ich wykorzystywania (jak np. przemysł, sprzedaż detaliczna, dystrybucja, usługi, gospodarstwa domowe). Nowe regulacje dotyczą również wszystkich odpadów opakowaniowych niezależnie od źródła ich powstawania.

Celem nowych przepisów jest m. in. zmniejszenie zanieczyszczenia opakowań oraz promowanie gospodarki o obiegu zamkniętym dla opakowań. Ma to przełożyć się w dalszych latach na zmniejszenie ilości odpadów opakowaniowych – zwłaszcza poprzez realizację celu, aby opakowania wprowadzane do obrotu od 2030 r. były zgodne z recyklingu.

Rozporządzenie przewiduje szereg obowiązków – zarówno dla przedsiębiorców, a także dla państw członkowskich Unii Europejskiej. Na treść nowych przepisów powinien zwrócić uwagę każdy przedsiębiorca, który uczestniczy w łańcuchu dostaw opakowań. Rozporządzenie przewiduje bowiem zróżnicowane obowiązki w zależności od kwalifikacji przedsiębiorcy jako wytwórcy, producenta, dostawcy, importera czy dystrybutora opakowań lub produktów w opakowaniu.

Dostosowanie się do nowych regulacji w największym zakresie dotyczyć będzie wytwórców opakowań lub produktów w opakowaniach. Warto jednak wskazać, że importer lub dystrybutor może podlegać obowiązkom właściwym dla

wytwórcy, jeśli wprowadza opakowania do obrotu pod swoją własną nazwą lub swoim własnym znakiem towarowym albo modyfikuje opakowania już wprowadzone do obrotu w sposób, który może mieć wpływ na ich zgodność z wymogami rozporządzenia.

Z perspektywy wytwórców opakowań lub produktów w opakowaniu istotnym jest, aby przed wprowadzeniem opakowań do obrotu została przeprowadzona procedura oceny zgodności. Procedura obejmuje m. in. weryfikację wewnętrznej kontroli produkcji, sporządzenie dokumentacji technicznej czy sporządzenie deklaracji zgodności dla opakowania. Deklaracja zgodności stwierdza, że opakowanie spełnia wymogu ustanowione w rozporządzeniu. Jej wzór określa załącznik do rozporządzenia.

W świetle nowych przepisów opakowania powinny być wytwarzane w taki sposób, aby ograniczać do minimum obecność i stężenie substancji potencjalnie niebezpiecznych w składzie opakowań. Co do zasady każde opakowanie winno być zgodne z recyklingu – w tym celu dla każdego opakowania będzie konieczne zakwalifikowanie go w odpowiedniej klasie wydajności recyklingu, które to klasy szczegółowo objaśnia załącznik do rozporządzenia.

Kolejny wymóg dotyczy minimalnej zawartości materiału pochodzącego z recyklingu w opakowaniach wykonanych

z tworzyw sztucznych. Przykładowo od 2030 r. minimalny poziom zawartości recyklatów dla butelek jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych na napoje wynosić ma 35%, zaś od 2040 r. poziom ten ma zostać podwyższony do poziomu 65%.

Opakowania powinny również być projektowane w taki sposób, aby ich masa i objętość były ograniczone do minimum niezbędnego do zapewnienia jego funkcjonalności. Przy projektowaniu uwzględnia się w szczególności kształt oraz materiał, z którego opakowanie jest wykonane. Załącznik do rozporządzenia przewiduje szereg kryteriów związanych z minimalizacją opakowań. Niezgodne z nowymi przepisami będzie w szczególności wprowadzanie do obrotu takich opakowań, których cechy mają na celu wyłącznie zwiększenie postrzeganej objętości produktu (jak np. zastosowanie podwójnych ścianek, podwójnego dna czy zbędnych warstw).

Nowe przepisy kładą również duży nacisk na wymogi dotyczące opakowań wielokrotnego użytku. Projektowanie opakowań wielokrotnego użytku powinno mieć na celu w szczególności osiągnięcie przez te opakowania jak największej liczby rotacji (ponownego użycia). Przepisy wymagają również, że opróżnienie lub rozładowanie opakowania wielokrotnego użytku było możliwe bez jego uszkodzenia w taki sposób, który uniemożliwi jego dalsze funkcjonowanie i ponowne użycie. Natomiast w razie zużycia tego rodzaju opakowania załącznik do rozporządzenia przewiduje również katalog działań składających się na proces „odnowienia” opakowań wielokrotnego użytku, niezbędnych do przywrócenia tych opakowań do funkcjonalnego działania w celu ich ponownego użycia.

Komisja Europejska ma w dalszym okresie dookreślić rozporządzenie i ustanowić minimalną ilość rotacji (ponownego użycia) dla opakowań wielokrotnego użytku najczęściej wykorzystywanych do ponownego użycia.

Rozporządzenie przewiduje także ograniczenie współczynnika pustej przestrzeni dla niektórych rodzajów opakowań – zgodnie z założeniami do 2030 r. współczynnik ten ma wynosić maksymalnie 50%. Przestrzeń wypełniona materiałami wypełniającymi jak np. folia bąbelkowa, wypełniacze gąbkowe, piankowe czy powietrzne również kwalifikowana będzie jako przestrzeń pusta. Od początku 2030 r. ma obowiązywać

także zakaz wprowadzania do obrotu opakowań w formatach określonych ściśle w załączniku do rozporządzenia. Ograniczenia będą dotyczyły przykładowo opakowań zbiorczych jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych (m. in. folii do grupowania tych samych w większe pakiety, które pozwalają konsumentom zakupić więcej niż jedną sztukę produktu).

Zgodnie z nowymi przepisami opakowania mają również spełniać określone wymogi związane z ich etykietowaniem oraz znakowaniem. Obowiązkowo na opakowaniach wprowadzanych do obrotu ma być umieszczana zharmonizowana etykieta zawierająca informacje o ich składzie materiałowym, aby ułatwić konsumentom sortowanie. Oprócz etykiety istnieje możliwość umieszczania na opakowaniach kody QR lub innego rodzaju cyfrowego nośnika danych w celu przekazania informacji ułatwiających sortowanie.

Jeśli opakowanie jest opakowaniem wielokrotnego użytku to powinna o tym informować również etykieta. W punktach sprzedaży opakowania handlowe wielokrotnego użytku muszą być łatwe do zidentyfikowania i odróżnienia od opakowań jednorazowego użytku.

Etykiety (oraz opcjonalne kody QR lub inne nośniki cyfrowe) na opakowaniach umieszcza się poprzez wydruk lub wytłoczenie na opakowaniu w sposób widoczny, czytelny i trwały, tak aby nie można ich było łatwo usunąć. Podobny wymóg rozporządzenie przewiduje w zakresie oznaczania wszystkich pojemników na odpady do zbierania odpadów opakowaniowych.

Należy podkreślić, że powyższe uwagi dotyczą ogólnego, ramowego zarysu nowych obowiązków przewidzianych przez rozporządzenie opakowaniowe. Nowe przepisy przewidują nie tylko inne obowiązki w zakresie stosowania opakowań i odpadów opakowaniowych, ale także szereg wyłączeń znajdujących zastosowanie w zależności od rodzaju opakowania czy substancji znajdujących się w opakowaniach. W celu dostosowania się do wymogów wynikających z rozporządzenia każdy z przedsiębiorców produkujący lub sprzedający opakowania albo wykorzystujący opakowania w swoich produktach powinien wnikliwie przestudiować treść nowych przepisów. Ich implementacja w każdym przedsiębiorstwie może wyglądać odmiennie ze względu na różnorakie profile działalności.

Co do zasady rozporządzenie ma być stosowane od dnia 12 sierpnia 2026 r. Część przepisów rozporządzenia jest zależna jednak od wydania dalszych aktów prawnych przez Komisję Europejską. Ponadto niektóre z przepisów wskazują wprost późniejszy termin, w którym dane normy mają być stosowane (np. normy o zgodności z recyklingu stosowane mają być od 2030 r.).

Autor artykułu:
Jakub Durkiewicz, aplikant radcowski
M. Krotoski Adwokaci i Radcy Prawni sp.k.

Adwokat Jerzy Krotoski oraz adwokat Maciej Krotoski z poznańskiej Kancelarii M. Krotoski Adwokaci i Radcy Prawni sp.k. są Członkami WKK